

Odprto pismo

KUD Sestava

Cesta na Rožnik 4
1000 Ljubljana

Mestna svet MOL

Mestni trg 1
1000 Ljubljana

V Ljubljani, 29. 1. 2018

Celica je celovito umetniško delo (gesamtkunstwerk), vsak poseg vanjo, bo napad na umetnost samo. Celica ni samo estetski, ampak etični fenomen, vsaka napačna poteza ne bo samo okrnitev, temveč skrunitev zgodovinskega spomina.

Spoštovani svetniki Mestne občine Ljubljana,

ustvarjalci in avtorji svetovno znanega Hostla Celica združeni v KUD Sestava, ki ni samo društvo v javnem interesu, temveč tudi nagradjenec za posebne dosežke MOL, smo zgroženi in ogorčeni nad tem, kar se v tem trenutku dogaja s Celico - »svetovno znamenitostjo, ki dviguje blagovno znamko Ljubljane« - kar ji priznava tudi sedanja mestna uprava.

Na zadnji seji mestnega sveta se je ob vprašanih svetnikov odprla kratka razprava, v kateri so se nekateri svetniki zavzeli proti prodaji Hostla Celice. Res je, da po protestih domačih in tujih umetnikov, avtorjev iz KUD Sestava, drugih društev, AKC Metelkova, štirih evropskih poslancev ter skupno 2018 podpisnikov peticije Celica ni bila prodana. Toda zato je še toliko bolj nerazumno in nedopustno, da je Celica danes brez pravega razloga zaprta. Investicijska prenova ne more biti izgovor, kajti le-ta bi se morala izvajati, kakor je v hotelih običajno, ob delovanju hostla izven sezone.

Zadnjih štirinajst dni smo si močno prizadevali, da vendarle rešimo nastalo situacijo; v zadnjem hipu smo skupaj z nekaterimi mestnimi službami začasno preprečili iznos opreme, ki je integralni del Celice, pripravljene smo bili v najkrajšem možnem času izvesti načrte prenove, vendar z zagotovitvijo, da Celica ostane celovita, odprta in živa. Z nekaterimi mestnimi službami smo pripravili okvir, po katerem bi bilo to mogoče. Pogodbo z minimalnim zagotovitvijo smo z naše strani celo podpisali. Vendar kljub velikim naporom do razumnega dogovora z MOL ni prišlo.

Kot organizatorji kulturnega programa smo na pobudo Oddelka za kulturo MOL v najkrajšem možnem času pripravili tudi petletni kulturni program. Bistvo Celice je, da deluje kot sodoben hostel, kulturni center in muzej zapornišтва, zato je za njen obstoj pomembno naravnati vse tri razsežnosti, saj je Celica vrhunska kulturna dediščina in nepogrešljiv del slovenske in evropske zgodovine. Za rešitev je potreben širši dogovor, ne pa enostranska pogajanja s pristranskimi pogoji, zato vam, kot najbolj odgovornim za mestno politiko, predlagamo, da v najkrajšem možnem času skličete izredno sejo, kajti smo v zadnjih trenutkih, ko je brez velikih posledic problem še rešljiv. Ne pozabimo, da gre za »svetovno znamenitost«, ki vpliva na »blagovno znamko Ljubljane«, zato pozivamo, da v Evropskem letu kulturne dediščine 2018 hitro pride do razumne in sporazumne rešitve, kajti v nasprotnem primeru kaj lahko izbruhne ne samo še eno od pohujšanj v dolini Šentflorjanski, temveč škandal, ki bo odmeval po vsem svetu.

Obrazložitev

Projekt Celica je edinstven in hkrati eden izmed najuspešnejših in svetovno znanih projektov ohranjanja zgodovinskega spomina v mestu Ljubljana, ki zgodovine ne briše, temveč ji ponuja novo vsebino in s tem krepi zavedanje meščanov o lastni identiteti, hkrati pa jim ponuja odprt prostor kreativnega sobivanja.

Projekt je edinstven ravno zaradi atmosfere, ustvarjene s prostim individualnim doprinosom, ki ga tvorijo številne umetniške vsebine, snovne in nesnovne, začasne ali stalne, ki v sam prostor vnašajo novo vzdušje, ki se postavlja ob bok boleči zgodovinski dediščini; je ne izničuje, ampak preoblikuje.

Celica je hkrati primer kreativnega sobivanja s turisti, ki obiskujejo naše mesto, na način, da ti ne zaobidejo spoštovanja do meščanov in njihovega načina življenja, in tako ne pustijo mestu le svojih odpadkov, medtem ko dobiček kujejo le nekateri, ampak se prostor razvija na način, ki turiste aktivno ključuje med lokalne ustvarjalce ter širi obzorja mladim. Vendar pri tem ne gre pozabiti, da je prostor lahko tak le zato, ker so vsi številni umetniki pripravljeni doprinesiti svoj nezamenljivi in edinstveni delež v skupni mozaik.

Peticijo za ohranitev Celice je do sedaj podpisalo že 2018 meščanov, potencialnih podpisnikov in uporabnikov Celice pa je še več. Med podpisniki so tako tudi različna društva, ki so ali so nameravala tako ali drugače delovati in sodelovati s Celico, predvsem pa se peticije doslej še ni internacionaliziralo. Če se osredotočimo le na mestno prebivalstvo, gre tu za izjemno heterogeno skupino, v kateri najdemo vse generacije ljudi vseh političnih prepričanj in poklicev ter ustvarjalce vsebin najrazličnejših umetniških zvrsti in manifestacij. Ta skupina meščanov ima ravno tako legitimno pravico kot katera koli druga skupina meščanov – denimo športnih navdušencev ali ljubiteljev opere – zahtevati prostor in možnost za uresničevanje svojih kulturnih potreb in svojih potreb po javnem življenju v mestnem prostoru.

Nedopustno je, da jim je ta pravica brez razloga, in celo brez kakršnih koli finančnih bremen za MOL, z ohromitvijo projekta Celice kršena, medtem ko se za potrebe drugih zainteresiranih skupin namenja celo relativno velike deleže mestnega proračuna. Celica, ki se je po finančni plati uspešno vzdrževala sama, MOL pa prinašala dobiček iz naslova najemnine, je hkrati ohranjala mestno dediščino ter predstavljala prostor, ki je meščanom in turistom nudil sodoben bivanjski javni prostor z oblico kulturnih vsebin. Iz vseh teh in številnih drugih razlogov je poseganje v delovanje te strukture nerazumno, nerazumljivo in nedopustno in se bo kaj kmalu izkazalo za madež na slovesu Ljubljane.

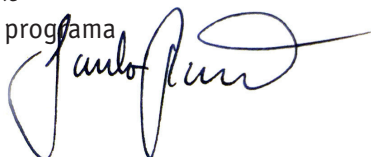
Vsak mestni svetnik posebej bo s svojim delovanjem v mestnem svetu moral sprejeti soodgovornost pred meščani in svetovno javnostjo bodisi za podporo in ohranitev ali pa ohromitev tega bisera vzdržega razvoja in kulturnega turizma.

Celice ni mogoče ne prodati ne prevzeti, med drugim tudi zato, ker je delež tisočih umetnikov, ki je vezan na prostor in njegovo delovanje, neponovljiv in neprecenljiv. Ni je osebe, ki bi lahko podpisala predajo vseh avtorskih pravic na kogarkoli, še najmanj na enega lastnika. V tem smislu je Celica resnično množinski, javni, sobivanjski projekt, ki ni in ne more biti podvržen samovoljni kakršnega koli monopola.

Pozivamo vas, da podprete izredno sejo, na kateri bo mogoče problematiko, ki se je odprla zaradi nedavnega ravnanja MOL v zvezi s tem projektom, podrobneje obravnavati.

S spoštovanjem v imenu ustvarjalcev in avtorjev KUD Sestava

Janko Rožič, arhitekt
in vodja kulturnega programa

Vesna Krmelj, umetnostna zgodovinarica
in predsednica KUD Sestava

